

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра історії та культури української мови

***ЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ***

СИЛАБУС

навчальної дисципліни з циклу загальної підготовки бакалавра
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності *014 Середня освіта (Українська мова і література)*
освітньо-професійної програми *Середня освіта.*
Українська мова та література. Світова література

Силабус **навчальної дисципліни** з циклу загальної підготовки «Логічні засади професійної комунікації» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (українська мова і література)» освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література» денної форми навчання. 26 серпня 2020 р. 10 с.

Розробник: Яворський А. Ю., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри історії та культури української мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри історії та культури української мови.

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

проф. Богдан С. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка	Нормативна навчальна дисципліна
	014 Середня освіта (українська мова і література)	
Кількість годин / кредитів 90 / 3	Середня освіта. Українська мова та література. Світова література	Рік підготовки – 3-ій
		Семестр – 5-ий
Лекції – 20 год.		
Практичні заняття – 24 год.		
Консультації – 6 год.		
Самостійна робота – 40 год.		
ІНДЗ: немає	Бакалавр	Форма контролю – екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Яворський Андрій Юрійович](#)

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – немає

Посада – старший викладач кафедри історії та культури української мови

Контактна інформація: +38(073)121 66 98; andriv88hml@ukr.net

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація

Силабус навчальної дисципліни «Логічні засади професійної комунікації» складено відповідно до освітньо-професійної програми *Середня освіта. Українська мова та література. Світова література* підготовки бакалавра галузі знань *01 Освіта / Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта (українська мова і література)*.

2. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати навички логічно правильного, доказового, несуперечливого, критичного мислення і логічно нормативного мовлення, навчити критично оцінювати текст із погляду законів логіки, виявляти й адекватно усувати логічні аномалії.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на виконання таких завдань: навчити створювати логічно досконалі тексти, адекватно оцінювати свої і чужі тексти з погляду логічної нормативності / ненормативності, а також сформувати навички усунення виявлених аномалій.

Студенти повинні знати:

- терміни і поняття та основні закони логіки;
- логічні основи побудови тексту;
- поняття логічної помилки, класифікацію логічних помилок, причини їх виникнення;
- засади логічного аналізу тексту;
- теоретичні засади і стратегії критичного мислення;

- основи еристики, форми та методи аргументації.

вміти:

- правильно мислити, оцінювати й аналізувати істинність або хибність, правильність або неправильність інформації;
- використовувати знання логіки в процесі створення і редагування тексту;
- використовувати навички доказового, несуперечливого, критичного мислення в процесі застосування набутих знань у практичних ситуаціях;
- аргументовано висловлювати свою позицію та використовувати основні евристичні прийоми і стратегії.

3. Пререквізити: шкільний курс української мови (теми з риторики та культури мовлення). **Постреквізити:** цикл дисциплін професійної підготовки.

4. Результати (компетентності):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні задачі в галузі середньої освіти під час здійснення педагогічної діяльності з навчання мовно-літературної освітньої галузі, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук, проведення досліджень та здійснення інновацій, характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (базова школа); професійний саморозвиток.

Загальні компетентності (ЗК):

Знання та розуміння предметної галузі, розуміння специфіки професійної діяльності (ЗК 2).

Здатність працювати в команді та автономно, здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 5).

Здатність учитися, здобувати знання, застосовувати їх у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу (ЗК 7).

Фахові компетентності (ФК):

Здатність формувати в учнів предметні компетентності (ФК 1).

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її рівні, функції, етапи розвитку; демонструвати мовну й мовленнєву компетентності в процесі фахової комунікації (ФК 2).

Володіння методами аналізу та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних та методичних принципів (ФК 4).

Здатність використовувати знання законів техніки мовлення, експресивні, емоційні, логічні засоби мови з метою досягнення запланованого прагматичного результату (ФК 6).

Здатність до професійного розвитку впродовж життя; до моніторингу власної педагогічної діяльності, обміну досвідом професійної діяльності (ФК 16).

Програмні результати навчання (ПРН):

Володіє базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програм (ПРН 7).

Критично оцінює й аналізує соціально, особистісно та професійно значущі проблеми, пропонує шляхи їх вирішення (ПРН 13).

Здійснює науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретує та структурує його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулює узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН 15).

Організовує, аналізує, критично оцінює власну професійну діяльність, відповідає за її результати (ПРН 19).

Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, має мотивацію до здійснення професійної діяльності. Дотримується принципів академічної доброчесності (ПРН 20).

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Практ.	Сам.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основні поняття логіки					
Тема 1. Логічна культура вчителя-словесника	6	2	2	2	
Тема 2. Основні закони логіки та наслідки їх порушення в текстах	10	2	4	4	
Тема 3. Поняття як форма мислення	11	2	2	4	1
Тема 4. Судження. Умовиводи	6	2	2	2	
Тема 5. Логічний аналіз запитань та відповідей	5	2	2	2	1
Разом за змістовим модулем 1	38	10	12	14	2
Змістовий модуль 2. Логічні засади творення і редагування тексту					
Тема 6. Логічні основи побудови і редагування тексту	9	2	2	4	1
Тема 7. Логічні помилки	11	2	2	6	1
Тема 8. Аналіз та оцінка тексту з погляду логіки	11	2	2	6	1
Тема 9. Теоретичні засади і технології критичного мислення	7	2	2	3	
Тема 10. Еристика	9	2	2	4	1
Тема 11. Практикум з логічного аналізу тексту	5		2	3	
Разом за змістовим модулем 2	52	10	12	26	4
Усього годин	90	20	24	40	6

Теми практичних занять

№ з/п	Тема, зміст роботи	К-сть годин	Форма контролю / бали
1	Логічна культура вчителя-словесника Поняття логіки та логічної культури. Інтуїція, здоровий глузд та логіка. Соціальне значення логічного нормування тексту. Поняття про міркування та його структуру. Риса правильного мислення.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
2	Основні закони логіки та наслідки їх порушення в текстах Загальна характеристика законів логіки. Закон тотожності. Закон суперечності (протиріччя). Закон виключення третього. Закон достатньої підстави.	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 8
3	Поняття як форма мислення Поняття. Поняття і слово. Зміст і обсяг понять. Логічні операції над поняттями. Види понять, їхня класифікація та логічна характеристика. Типи відношень між поняттями.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
4	Судження. Умовиводи Загальна характеристика суджень. Структура суджень. Види простих суджень. Види складних суджень. Умовиводи як форма мислення. Індукція, дедукція, традукція як типи умовиводів.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
5	Логічний аналіз запитань та відповідей Роль запитань у пізнанні. Структура запитання. Логічна класифікація запитань. Логічний аналіз відповіді. Види відповідей.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
6	Логічні основи побудови і редагування тексту Логічні основи побудови тексту. Мистецтво аргументації. Комунікативний ефект та логічне нормування тексту. Методи реалізації логічного аналізу у філології.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
7	Логічні помилки Поняття логічної помилки. Типові логічні помилки.	2	Т, ВК / 3
8	Аналіз та оцінка тексту з погляду логіки Логічний аналіз тексту та його завдання. Прийоми виявлення логічних зв'язків. Прийоми для перевірки правильності логічних зв'язків.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
9	Теоретичні засади і технології критичного мислення Поняття критичного мислення. Сутність критичного мислення як логічної саморефлексії. Відмінність між критичним мисленням і мисленням творчим. Ціннісна основа критичного мислення. Риса критичного мислення. Методи критичного мислення. Умови розвитку критичного мислення.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
10	Еристика Суперечка. Види суперечок, правила та методи їх ведення. Стратегія і тактика суперечки.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 3
11	Практикум з логічного аналізу тексту Аналіз логічної структури текстів.	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Разом за семестр		24	40

Форма контролю: ЗВ – зв'язні розповіді, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ВК/К – виконання вправ/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає опрацювання теоретичних основ матеріалу, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання системи вправ практичного характеру.

Ефективність самостійної роботи студента викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного тестування і відбиває в загальній оцінці за тему.

№ з/п	Тема, зміст роботи	Кількість годин
1	Логічна культура вчителя-словесника Виконати завдання і вправи теми № 2.1 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	2
2	Основні закони логіки та наслідки їх порушення в текстах Виконати завдання і вправи теми № 2.2-2.3 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	4
3	Поняття як форма мислення Виконати завдання і вправи теми № 2.4 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	4
4	Судження. Умовиводи Виконати завдання і вправи теми № 2.5 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	2
5	Логічний аналіз запитань та відповідей Виконати завдання і вправи теми № 2.6 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	2
6	Логічні основи побудови і редагування тексту Виконати завдання і вправи 1-3 теми № 2.7 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	4
7	Логічні помилки Виконати завдання і вправи 4-6 теми № 2.7 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	6
8	Аналіз та оцінка тексту з погляду логіки Виконати завдання і вправи теми № 2.8 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	6
9	Теоретичні засади і технології критичного мислення Сформулювати стратегію розвитку критичного мислення.	3
10	Еристика Підготувати дискусії в парах на професійну тематику.	4
11	Практикум з логічного аналізу тексту Виконати завдання і вправи тем № 2.9-2.10 за посібником: Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 167 с.	3
Разом за семестр		40

IV. Політика оцінювання

З інформацією про засади поточного та підсумкового оцінювання у ВНУ імені Лесі Українки можна ознайомитися на сайті Університету ([деталі за посиланням](#)).

Політика викладача щодо студента.

Студент повинен відвідувати всі практичні заняття і брати активну участь в навчальній діяльності, а також виконувати завдання самостійної роботи. Пропущені з поважних причин заняття треба відпрацювати в дні консультацій протягом двох тижнів після виходу студента на навчання після вимушеної перерви. На заняття студент повинен приходити вчасно. На заняттях студент не може займатися сторонніми справами.

Політика щодо академічної доброчесності ([Кодекс академічної доброчесності](#)).

Студент самостійно виконує завдання для практичних занять та самостійної роботи, так само завдання підсумкового контролю; надає правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказує джерела чужих думок у випадку їхнього використання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Під час вивчення курсу «Логічні засади професійної комунікації» визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають навчальній дисципліні як в цілому, так і її окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів [подані за посиланням](#)

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності студента – екзамен, що має форму тестування за змістом усього курсу. На екзамені можна отримати максимум 60 балів.

Студенти, які упродовж семестру набрали 75 і більше балів, екзамен не складають.

VI. Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основна:

- Конверський А. Є. Критичне мислення : підручник. Київ, 2019.
Конверський А. Є. Традиційна логіка : підручник. Київ, 2020.
Логіка в запитаннях та відповідях : навчальний посібник / Войтенко Д. О., Качурова С. В., Невельська-Гордєєва О. П. Харків, 2019.
Партико З. В. Логіка : підручник. Львів, 2019.
Партико З. В. Логіка (теоретичні основи та прикладне застосування в мас-медіа) : підручник. Київ, 2018.
Поперечна Г. А. Логіка : навчально-методичний посібник. Тернопіль, 2018.
Ряшко В. І. Логіка : навчальний посібник. Київ, 2019.
Хоменко І. В. Логіка. Теорія та практика : навчальний посібник. Київ, 2019.
Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування : навчальний посібник. Луцьк, 2018.
Kisielewicz A. Logika i argumentacja. Praktyczny kurs krytycznego myślenia. Warszawa, 2017.
Siu-Fan Lee. Logic: A Complete Introduction. London, 2017.

Додаткова:

- Додонова Р. О. Філософія. Логіка. Філософія освіти. Кредитно-модульний курс : навчальний посібник. Київ, 2019.
Колотілова Н. А. Логіка і риторика : ретроспектива взаємозв'язку: монографія. Київ, 2019.
Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні : монографія. Київ, 2020.
Конверський А. Є. Логіка : підручник. Київ, 2017.
Конспект лекцій з дисципліни «Логіка» для студентів усіх спеціальностей / Упоряд. Г. Г. Старікова. Харків, 2020.
Онуфрієнко Г. С. Риторика : навчальний посібник. Київ, 2019.

Інтернет-ресурси:

- Аргументація. URL: <https://pidru4niki.com/14240620/logika/argumentatsiya>
Види логічних понять. URL : <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/logika/25239>
Гасяк О. С. Формальна логіка. URL:
<http://www.philosophy.chnu.edu.ua/res/philosophy/F.L.%20text.pdf>
Готинян-Журавльова В. В. Короткий словник до тем: «Поняття», «Судження», «Дедуктивні умовиводи». URL: <http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/slovník.pdf>
Еристика: сучасний стан розвитку мистецтва суперечки. URL:
https://pidru4niki.com/15290527/ritorika/suchasniy_stan_rozvitku_mistetstva_superechki
Конверський А. Є. Логіка. URL:
<http://philosophy.univ.kiev.ua/uploads/editor/Files/LIBRARY/KONVERSKII/1.pdf>
Логіка. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>
Логіка: предмет і значення : Освіта. URL: <http://www.nbu.gov.ua/node/3276>
Операції з поняттями: обмеження й узагальнення, види та правила поділу, значення. URL :
<https://osvita.ua/vnz/reports/logika/25201>
Основні закони логіки: сутність та характеристика. URL:
<https://osvita.ua/vnz/reports/logika/25244/>
Словник основних термінів логіки. URL: <https://studfile.net/preview/5776302/page:10/>
Солодка Л. І. Логіка. Методи логічного аналізу тексту. URL:
<http://eprints.cdu.edu.ua/245/1/%D0%A1%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%BA%D0%B0%D0%9B.%D0%86.%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0,%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87.%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D1%83.pdf>
Судження: загальна характеристика. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/logika/25200>
Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua>

Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk756891.pdf>

Цалін В. С. Логічний словник-довідник. URL: <https://jurkniga.ua/wa-data/public/shop/products/11/00/10011/attachments/%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

Шепетяк О. М. Логіка. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33691479.pdf>